

Declamationes

VER

... καὶ οἱ Τρίτωνες ἀναδύονται· τὰς δὲ Νηρηΐδας ὀρώωντες ὡσπερ τι θήραμα χρόνιον ἄλλην ἄλλοι διαλαβόντες ποικίλα χορεύουσι, καὶ παίζειν οἱ δελφῖνες ἐθέλουσι. αἱ δὲ χελιδόνες τὰ ὄρνεα μισοῦσι γὰρ αὐταὶ σκυθρωπὸν ἀέρα καὶ ἥλιον ἀφανῆντων ὅτε μόλις προκύπτει ἡ γῆν, ὁ δὲ ἀήρ τὰ νέφη ἀπημφιάσατο, τὴν μὲν σιωπὴν διαλύουσιν ἐσίγων γὰρ ὅτε τοῦτον ἔβλεπον καταδυόμενον ἐπιχωριάζουσιν ἡμῖν καὶ μουσικῆς ἐμφύτου νεαρὰ συρίττουσι μέλη, ἀντιφθέγγοντα δὲ τρίζουσιν ἀηδόνες. ἐδόκει γὰρ τῷ μύθῳ καὶ ἀδελφὰς ἐποίει αὐτάς. λέγουσι δ' οὖν ἄμφω εἶπω ἐγὼ φωνῆς ὀρνίθων ἐπακοῦσαι δεινόςως Ἀττικαὶ παρθένοι καὶ παῖδες Πανδίωνος. ὁ δὲ Τηρεὺς ὑπῆρχεν ἄδικόν τι χρῆμα καὶ περὶ παρθένου φυλακὴν ὑβριστικόν. ἐφθόνησεν αὐτῇ καὶ φωνῆς, καὶ οὐδὲ γλώτταν ἀφήκε τῇ κόρῃ. ἀλλ' ἦσθην αὐτῇ χεῖρε δεινὰ μιμεῖσθαι παθήματα. καὶ γράφει τὴν ὕβριν, καὶ σιγῶσης ἐδείκνυτο. τοῦ δὲ παιδὸς Τηρέως τὸν φόνον ἴτυα αὐτὸν καλοῦσιν οἱ ποιηταί· ὃν διεΐλε μὲν ἡ μήτηρ, προὔκειτο δὲ παρανόμῳ πατρὶ παράνομος εὐωχία, καὶ μετήγαγεν αὐτάς εἰς ὄρνις ὁ δαίμων ἐγὼ μὲν σιγήσομαι, αἱ δὲ ὄρνιθες ἄδουσιν ἰδοῦσαι. καὶ ποιμὴν εἰς νομὴν ἐξάγει τὸ ποίμνιον "ὦρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε γλάγος ἄγγια δεύει". τὴν δὲ σύριγγα ἐχθρὸς γὰρ ὁ χειμῶν μουσικῆ καὶ ἐκρέματοταύτην δὲ καθελὼν αὐτὸς μὲν ἄδει τὸ ἔαρ, ἡ Πᾶνα τάχα τὸν νόμιον. κἂν ἀρνίον ἦ τι πεπλανημένον γνωρίζει τὴν ὁδὴν καὶ πρὸς τὴν σύννομον ἀγέλην ἐπείγεται. δρόμῳ. ἡ δὲ ἀγέλη πᾶσα, τὰ μὲν σκιρτήμασι κούφοις πρὸς ἀέρα πηδᾷ, τὰ δὲ ὑπέδου τὰς μητέρας καὶ τὴν θηλὴν ἐπισπᾶται. καὶ οἱ κριοὶ πλήρεις ὄντες τοῦ ἔαρος πρὸς τὰς οἷς ἴανται καὶ Ἀφροδίτην ποιμενικὴν. καὶ ταῦρος ὀρῶν τὰς πόας, αὐλῶν τε ποιμενικῶν ἠσθημένος, ἄρας τὸν αὐχένα ἤδεταί τε καὶ ἐμυκήσατο. καὶ δόξαις ἂν ἀκούειν Ὀμήρου "ὡς δ' ὅτε ταῦρος ἰὼν μετελήλυθε βουσὶν ἔλιξιν". ὁ δὲ Πᾶν ἐκεῖνος, ὁ ἐραστής καὶ νόμιος, παρθένον ἐπιζητεῖ τὴν Ἥχῳ, καὶ ἔχων οὐκ ἔχει. κεῖτα δεόμενος πάλιν αὐτῆς φθεγγομένης ἀκούειν, ἐκεῖθεν, οἴμαι, ἀνιάται καὶ γέγηθεν. φωνὴν γὰρ ἔχει, ἀλλ' οὐδαμοῦ τὸ ποθοῦμενον. ὄρᾳ δὲ καὶ τὸν ὑάκινθον Ἀπόλλων καὶ γάνυται. Λάκων ὑπῆρχεν ὁ νέος καὶ παιδικὰ τοῦ θεοῦ. ἀντήρα δὲ Ἀπόλλωνι Ζέφυρος, καὶ παρ' ἐρωμένῳ δικάζοντι δεύτερος ἦν. ἀμείβεται δὲ οὗτος μὲν φόνῳ τὴν ἦτταν, ἡ Γῆ δὲ φυτῷ τὸ μεράκιον. διήμαρτε καὶ Δάφνης Ἀπόλλων ἐρῶν, καὶ δρόμον ἐραστοῦ κἂν φύγη, καὶ τὴν γῆν ὑποδῦσα ἐνέμεινε τῷ δένδρῳ. ὁ δὲ φυτὸν εἶχεν, ἀλλ' οὐκέτι παρθένον. καὶ νῦν ὄρᾳ κομῶσαν καὶ θεραπεύει τὸν ἔρωτα. μικροῦ παρῆν καὶ ὁ Νάρκισσος. κάλλος ἔχων ἐθήρα καὶ βαλὼν ἐκράτει καὶ κρατήσας εὐφραίνετο. διψῶντα δὲ λαβοῦσα πηγὴ εἰκόνι θεᾶς αὐτὸν ἑαυτῷ παρεῖχεν εἰς ἔρωτα. ἀνονήτου δὲ πόθου πέρας ἦν αὐτῷ τελευτὴ καὶ φυτὸν εὐπρεπές. μεταβαλοῦσα γὰρ ἡ Τύχη τὴν φύσιν τοῦ γε κάλλους ἐφείσατο. νῦν ἂν ἴδοις ὡς ἄρα δὴ που καὶ παρθένοι καλάι ὑγρῷ π..... καὶ μειδιῶσιν εὖ μάλα τοῖς ὀφθαλμοῖς, εὐσταλεῖς ὡς ἔνι καὶ τὰς ὠλένας γυμνούμεναι. εὐδαίμονες δὲ εἰσι ... καὶ ἄδουσιν, ὡς εἰκὸς εὐμενῆ παστάδα, οἴμαι καὶ νυμφίον αἰτοῦσαι τοὺς Ἔρωτας. ῥόδα δὲ ἃ φαίνουσι κάλυκες ἐδρέψαντο μὲν ἐκ λειμῶνων αὐτά, δεσμὸν δὲ πρὸς ὄρμον ἀψάμεναι, εἰς μέσα στέρνα τὴν εὐωδίαν καλύπτουσιν. εἰς Ἀφροδίτης δὲ χάριν, ὄνομα προσφιλὲς ἀνακαλοῦσι τὸν Ἄδωνιν, ὡς καλὸν τὸ μεράκιον καὶ Ἀφροδίτη ποθοῦμενον. ἦν γὰρ ὁ Ἄδωνις τὸ μεράκιον, εἰ μὲν φύσει καλὸς μελέτω λέγειν τῷ μύθῳ, Ἀφροδίτη δὲ καλλίων ἐδόκει, προσθήκην ἐμποιοῦντος τοῦ ἔρωτος. ὁ δὲ Ἄρης δεινὸν γὰρ ποθοῦντι προτιμώμενος ἐραστής ἐπὶ γε τῷ μειρακίῳ πάνυ ζηλωτικός. καὶ ἦν ὅλως Ἄρης, προσλαχὼν τῇ φύσει τὸν ἔρωτα. ἔμελε δὲ τῷ νέῳ ἀμφὶ τε κυνηγέσια καὶ θήρας πλανωμένῳ. ἡ δὲ Ἀφροδίτη παροῦσα τούτῳ πολλάκις καὶ κύνας ἦγε καὶ ἄπτετο δόρατος. καὶ ὁ μὴ φύσις ἐδίδου πόθος ἐπαίδευε. καὶ ποτε

1

τὸν νέον περὶ θήραν ἡσυχολημένον ἡπάτα μὲν ὁ Ἄρης οὐ γὰρ παρῆν Ἀφροδίτηκαὶ κρύπτει μὲν τὴν θεάν καὶ ὅς ἄγριος ἐδόκει. καὶ ἔκειτο τὸ μειράκιον. ὁ περὶ τούτου δὲ λόγος εἰς Ἀφροδίτην ἀγγέλλεται. ἐπλήγη μὲν αὐτίκα τὴν ἀκοὴν ἢ θεός· ὡς δὲ εἶχεν ἐφοῖτα, σεσοβημένη πάθει καὶ ἔρωτι. δεινὰ δὲ ἄρα καὶ πόθος ἀπογνωσθεὶς καὶ πένθος ἐπ' ἔρωτι. ἔτυχε δὲ γυμνὴ τῷ πόδε, εἰσέτυχέ τε τοῦ ρόδου. ἢ μὲν γὰρ ἐπέβαινε ἀγνοοῦσα. λογιζοῦ γὰρ παθόντος καὶ βλέπων οὐχ ὄρα καὶ ἀκούων ἡγνόηκεν. ὡς οὖν ἐπέβη τοῦ ρόδου ταῖς περὶ αὐτὸ ἀκάνθαις ἀμύττει τὸν πόδα. καίῃν ἄρα πρόσθεν λευκοναίματι ἐκεῖθεν ὑπερυθαίνετο, εἰς εἰκόνα τῆς θεοῦ καὶ μνήμην τοῦ ἔρωτος. 2
πρατυμ Ἄλλ' ἐπειδὴ χειμῶν ἐκποδῶν καὶ νέφη, οὐδὲν δὲ τὴν θεάν λυπεῖ καὶ τὸ ἔαρ ὑπέλαμψε, φέρε δὴ καὶ ἡμεῖς ὡσπερ τινὰ χειμῶνα λόγων τὴν σιωπὴν διαλύσωμεν· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη. εἰ χελιδόνες μὲν τῆδε κάκεισε τὸν ἀέρα περιφοιτῶσαι ἄδουσιν, οἶμαι τὸ ἔαρ οἶον ἄδειν ἐθέλουσαι, παρ' ἡμῖν δὲ γένοιτο ἀτιμότεραι τῶν ὀρνέων αἱ Μοῦσαι· ἐπεὶ καὶ οἱ κύκνοι νῦν ἐκ τῆς ὥρας εἰς μνήμην ἔρχονται τῆς ὥδης, καὶ παρὰ Ξάνθον οἶμαι ποταμὸν ἢ καὶ Ἰστρου τὰς ὄχθας ἢ καὶ ἀνὰ πεδία παρὰ Πακτωλὸν ἐκεῖνον τὸν Λύδιον ποταμὸν ἀνίπτανται τε, καὶ τῷ Ζεφύρῳ τὸ πτερὸν ἐπιτρέψαντες ὕμνοῦσί τε τὸν Ἀπόλλω καὶ τῆς μουσικῆς ὑπομιμνήσκουσι λύρας· κάκεινος ἡδίστα μὲν τούτων ἀκούει· ὀρῶν δὲ καὶ τὴν δάφνην εὐθαλῆ τε καὶ πολλῇ τῇ κόμῃ σεμνυνομένην, καὶ τὸν ὑάκινθον ἄρτι φαινόμενον, παλαιῶν ἐρώτων εἰς μνήμην ἔλθων, ἀναλαμβάνει τὴν λύραν καὶ ἄδει μὲν τὸ ἔαρ, ἄδει δὲ ἐκείνων τὸν ἔρωτα· ὡς ἢ Δάφνη παρθένος καλή, ὁ δὲ Ὑάκινθος Λακωνικὸν ὑπῆρχε μειράκιον· ἄλλ' ἢ μὲν ὑποφεύγει, καὶ τὸν ἐραστὴν ἠρνεῖτο καὶ μεταβάλλεται. ἄλλ' Ἀπόλλων, φυτὸν ἀντὶ κόρης ἔχων, οὐκ ἄρνεῖται τὸν ἔρωτα. ὁ δὲ Ὑάκινθος, ὁ παῖς ὁ καλός, δυοῖν ἐρασταῖν τυχῶν προῦκρινε μὲν ὡς εἰκὸς τὸν Ἀπόλλω, χαλεπαίνει δὲ ὁ Ζέφυρος· καὶ τέθνηκε τὸ μειράκιον, καὶ ἄνθος ἐγένετο καὶ διασώζει τὸ κάλλος. παραπλήσιον δέ τι πάθος τὸν Πᾶνα κατεῖληφε. ὅθεν οἶμαι καὶ ἀσπάζεται τὸ ἔαρ, τὴν πίτυν κομῶσαν ὀρῶν. ἦν γὰρ αὕτη παρθένος, εἰ καὶ δένδρον ἐγένετο. ἐμβαλοῦσα δὲ εἰς ἄμιλλαν ἐραστῶν, ὑπερεῖδε τὸν Βορέαν· ἄνεμος γάρ· αἰρεῖται δὲ μᾶλλον τὸν Πᾶνα, ὀρῶσα ὡς ἡδύ τε ἐσκίρτα, ἡδύ τε προσέπνει τῇ σύριγγι. ἀλλὰ τοῦ Βορέου κατὰ κρημοῦ ταύτην ἀπώσαντος, ἢ νῦν ὀρωμένη πίτυς ἐγένετο. οὕτω μὲν εἰς θεοὺς ἢ τῆς ὥρας ἡδονὴ δικνεῖται. ἀνθρώπων δ' ὁ μὲν ἐξ ἐμπορίας ἔχων τὸν βίον ἡδέεται, τὴν θάλασσαν ὑπτιάν ὀρῶν, ταῖς ἀκταῖς ἡρέμα προσπίπτουσιν, καὶ ὡσπερ τοῖς αἰγιαλοῖς σπενδομένην. ὅθεν θαρρεῖ μὲν ἐπιβαίνειν νηός, ἄγει δὲ φορτία μετὰ κούφης ἐλπίδος, τῶν τῆς ὥρας πνευμάτων ἐκ πόλεως εἰς πόλιν εὐμενῶς τὴν ὀλκάδα παραπεμπόντων· καὶ διακομίζεται τοῖς ἀνθρώποις ἀντὶ τῶν παρ' αὐτοῖς πλεοναζόντων ὧν ἐν χρεῖα τυγχάνουσι. γεωργὸς δὲ τις πλείστους ὄσους ἰδρῶτας περὶ τὰς αὐλάκας ἐκπονέσας, νῦν ὄρα τὸ λῆϊον, ὡς κύματος δίκην ὑπὸ τῆς αὔρας κυρτοῦται καὶ ἐπικλίνεται. ταῦτα θεώμενος καὶ τὴν ἀμοιβὴν ὀρῶν, τῶν πάλαι πόνων ἐπιλανθάνεται. ἤδη δὲ καὶ ποιμένες τὰ ποιμνία, αἰπόλοι δὲ τὰς αἴγας, καὶ τὰς βοῦς οἱ βουκόλοι, νῦν μὲν ἐπὶ πόαν ἄγουσι, νῦν δὲ ἐπὶ πηγὰς ἡγοῦνται καὶ νάματα. καὶ συρίττουσι μὲν οἱ νομεῖς, τὰ δὲ θρέμματα χρονίαν μουσικὴν εἰσδεχόμενα, ὀρθά τε ἴσθη τὰ ὦτα, καὶ τοῖς πηδήμασιν αἴρεται. ὀρῶν δὲ τις αἴγα πλήρη τοῦ γάλακτος ὑπὸ τὴν θηλὴν ὑπέχει τὸ στόμα καὶ ἐπισπᾶται τοῦ νάματος. καὶ ἄδει μὲν τὰς Νύμφας, ὕμνει δὲ τὸν Πᾶνα. καὶ "ὦραι φίλαι" πολλακίς ἐφθέγγατο. Ἐγὼ δὲ χθές που καὶ τρίτης ἡμέρας, ἐπειδὴ τῆς ὥρας ἡσθόμην, εὐθύς ἐκ χειρῶν ἐκβαλὼν τὰ βιβλία, ἤειν πρὸ τοῦ ἄστεος ἐπικλινούσης ἡμέρας. καὶ ἔξω τείχους γενόμενος ἐπ' ἑμαυτὸν ἐμπορεύομαι, ἄλση τε φέρων καὶ δένδρα. καὶ τῆδε κάκεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς πλανώμενος, εἰς μνήμην ἀφικόμην Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου. ἐξάγει γάρ ποτε καὶ τοῦτον λόγος ἀρχαῖος τοῦ ἄστεος, καὶ παρὰ τὸν Ἰλισσὸν ἀφικνούμενος Ἀττικὸς δὲ οὗτος ὁ ποταμὸς ψυχροῖς τοῖς ὕδασι ἐμβάλλει τῷ πόδε, καὶ ἐπὶ πόα τινὶ μαλθακῇ

κατακλίνεται καὶ ψυχάζει. πλάτανος δὲ καὶ δένδρον παραπεφύκει, καὶ τὴν σκιὰν αὐτοῖς ἀπετέλουν. παρῆν γὰρ αὐτῷ καὶ Φαῖδρος, ὁ καλὸς νεανίας, καὶ θαυμάζει τὸ ἄλλος καὶ ταῖς Νύμφαις προσηύξατο. ταῦτα δὲ λογιζόμενος λειμῶνι θαυμαστῶ κατὰ δὴ τινα τύχην ἐφίσταμαι. τοῦτον μέσον διέρρει τὰ ὕδατα. χρώμασι δὲ τῶν ἀνθῶν ποικιλλόμενος γραφὴν ἐμιμῆτο. καὶ ἦδον μὲν ὑπὲρ κεφαλῆς ὄρνιθες μουσικοί, αἱ δὲ μέλιτται τὰ ἄνθη περιβομβοῦσαι, ὅσα λάβοιεν τοῖς σίμβλοις ἐναπετίθεντο. πλησίον γὰρ ἐπὶ τινος πέτρας ἐώκεισαν εἶναι, ἐξ ἧς τὸ ὕδωρ καταρρέον τὸν λειμῶνα διήρχετο. ταῦτα ἰδὼν τὴν κεφαλὴν ὑπέκλινα τῇ χειρὶ καὶ προσέστην καὶ ἐκεχήνειν τοῖς ἄνθεσιν. ἠπόρουν δὲ ὅτῳ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπερείσαιμι. ἐνταῦθα καὶ νάρκισσον εἶδον καὶ τὸ τούτου πάθος μικροῦ καὶ ἐθρήνησα. ἦν γὰρ μεϊράκιον εὐπρεπές, καὶ θήρας ἔμελεν αὐτῷ καὶ ἐθήρα. καὶ δὴ ποτε τοῦ ἡλίου θερμότερον προσβαλόντος ἦν γὰρ ὥρα θέρους ἐδίψησε. καὶ περὶ πηγὴν τινα ἢ πλησίον ἦν ἀφικνεῖται. ἅμα δὲ πίνων, οἷα δὴ φιλεῖ, τοῦ ὕδατος τὰς τῶν ἐφεστηκότων εἰκόνας δεικνύοντος, ἐπ' αὐτὸν ἰδὼν ἐν ταῖς ὕδασι, ὦετο μεϊράκιόν τι καλὸν ὑπὸ τὸ ὕδωρ λανθάνειν. καὶ διὰ τῆς εἰκόνας ἑαυτοῦ γέγονεν ἐραστής. ἐντεῦθεν χαίρειν ἔφη τῇ τέχνῃ, καὶ οὐκ ἦδει λοιπὸν οὐκ ἐλάφους οὐκ κύνας οὔτε θηρία, ἀλλ' ἑαυτὸν ὀρών προσεκαρτέρει, καὶ τὸν πόθον αὐξων αἰεὶ διαφθείρεται. οὐκοῦν ἔλεε τὸ πάθος ἢ Γῆ καὶ φυλάττει τῇ μνήμῃ καὶ εἰς ἄνθος αὐτὸν μεταβαλοῦσα τοῦ κάλλους οὐκ ἐπελάθετο. Ἀλλὰ γὰρ ἔοικα τὸ ῥόδον παρεῖς, μεῖζον καὶ λόγῳ καὶ θαύματι, ἐκ τῶν ἐλαττόνων τὸν λειμῶνα θαυμάζειν. νικᾷ γὰρ εὐθύ, ὀσμῇ τε καὶ κάλλει τὸν θεατὴν εἰς ἑαυτὸ προκαλούμενον. καὶ εἴποις ἂν αὐτῷ παρεδρεύειν τὰς Χάριτας. φρουρεῖται μὲν γὰρ πανταχόθεν, ὥσπερ ταῖς ἀκάνθαις κύκλω δορυφορούμενον, καὶ μὴ τὸν βουλόμενον ἐὼν ὑβριστικῶς αὐτῷ καὶ οἶον ἐκ παρέργου προσάγειν τῷ χεῖρε. οὕτω γὰρ τις προσίων καὶ μὴ ὡς μέγα τι ληψόμενος, μηδὲ τὰ εἰκότα τιμήσας, δίκην ἔξει τῆς ὕβρεως τὴν πληγὴν. αὐτὸ δὲ βασιλικῶς ἐκ μέσης ἀνατέλλον τῆς κάλυκος ἀναφαίνεται. καὶ δόξαις ἂν ἐντεῦθεν Ἔρωτας ἀφίεσθαι τοῖς θεωμένοις. ἐρυθροῦ χρώματος τῷ λευκῷ συνελθόντος, καὶ μετὰ τὴν μίξιν εἰς ἄλληλα χεομένων, ἑκατέρου τὸ ἄκρον ἀνεῖται. μὴ τοι λόγος ὡς λευκὸν ὑπάρχον τὸ ῥόδον τὴν νῦν ιδέα ἐντεῦθεν προσέλαβεν. Ἄδωνις καλὸς ὑπῆρχε καὶ κυνηγέτης, καὶ ἦρα τούτου ἢ Ἀφροδίτη. οἱ γὰρ Ἔρωτες, ὡς ἔοικεν, οὐδὲ τῆς μητρὸς ἐθέλουσι φεῖδεσθαι. θηρῶντα δὲ ποτε τοῦτον ὑπὸ θηρὸς ἀγρίου πληγέντα κείσθαι συνέβη. καὶ ἀγγέλλεται τοῦτο τῇ Ἀφροδίτῃ. εὐθύς οὖν καὶ ὡς εἶχεν ἀνέστη καὶ γυμνῶ ποδὶ διὰ πάντων ἐφέρετο, μὴ προορωμένη τι τῶν ἐν ποσὶ δυσχερῶν· ὅθεν εἰς ῥοδωνιάς ἐμπεσοῦσα πλήττεται ταῖς ἀκάνθαις τὸν πόδα, καὶ τῆς θεοῦ τὸ αἷμα τοῖς ῥόδοις φύσις ἐγίνετο. εἰκότως ἄρα, εἰ μὲν καὶ ταῖς ἀληθείαις, οὐκ οἶδα· ἐν δὲ ταῖς γραφαῖς στεφανοῦνται τοῖς ῥόδοις Ἀφροδίτη καὶ Ἔρωτες. Τοσαῦτα τοῦ λειμῶνος ἀπολαύσας, καὶ τῶν ῥόδων πλεῖστα συνεπαγόμενος, ἀπήειν οἶκαδε, τὸ ἔαρ ἄδων καὶ πάλιν ἰδεῖν τὴν ὥραν εὐχόμενος. 3 ηενυς Γραφὴ καὶ ποίησις ἢ μὲν τοῖς χρώμασιν ἢ δὲ τοῖς λόγοις· λόγοι γὰρ τῇ ποιήσει τὰ χρώματα μιμοῦνται δ' οὖν ἄμφω θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων σχήματα, πάθη καὶ ἔρωτας. καὶ ἢ μὲν ἐξ Οὐρανοῦ σταγόνας δίδωσι τῇ θαλάσῃ καὶ Ἀφροδίτῃ δημιουργεῖ ἀφρογενῆ τε καλεῖ, εἰ μὴ τοῦ ἔπους εἰς λήθην ἀφῖγμαί, ὅτι φησὶ γέντο "πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ"· ἢ δὲ τὸν ἐκείνης λόγον ὑποφαίνει τῇ θεᾷ. ποιεῖ γὰρ σχήματα θαλάσσης, καὶ εἴποις ἂν τῇ γραφῇ κινεῖσθαι καὶ τὰ κύματα. ἐκ μέσου δὲ ταύτης ἀνάγει τὴν Ἀφροδίτην ἀμήχανόν τε κάλλος καὶ οἶον ἔπρεπεν Ἀφροδίτῃ κεκτῆσθαι. ἄγεται δὲ Τριτώνων ὀχήματι. ἀνθρωποὶ δὲ οὗτοι ἄνωθεν εἰς λαγόνas, ἰχθύων φύσιν τὸ ἐντεῦθεν πληρούμενοι. Νηρεῖδων τε περὶ ταύτην χορός· τοὺς δὲ δελφῖνας ἴδοις ἂν καὶ τούτους ὑφ' ἡδονῆς νῦν μὲν δυομένους τοῖς ὕδασι, νῦν δὲ τῶν κυμάτων ἀνίσχοντας. Τοιαῦτα μὲν τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην δημιουργοῦσιν αἱ τέχναι. τὴν δὲ ἐτέραν πάνδημον δὲ ταύτην παλαιοὶ τινες ἄδειν ἐθέλουσι μῦθοι ταύτης δὲ γνώρισμα γάμοι, καὶ τὸ προέσθαι τοῖς Ἔρωσι βαλεῖν τῷ

τόξω, καὶ ἄγειν ὄπη καὶ βούλεται. ταύτην δὲ ποιοῦσι νῦν μὲν περὶ κάλλους ἐρίζουσιν ἀνάγων γὰρ ἦν περὶ τούτου ἀνθρώπων μὲν οὐδενί, θεαὶ δὲ πρὸς ἀλλήλας αὐτὸν ἐποιοῦντο· κρίνειν δὲ ἔδει ποιμένα, καὶ μῆλον ἦν νικῶση τὸ ἄθλον· ἡ δὲ ὄλω σώματι φαίνεται τῷ ποιμένι, καὶ ψῆφον ἅμα τῇ θεᾷ καὶ τὸ μῆλον ἐδέχετο, καὶ ἐδόκει καλῆ· ὅθεν ἡνίκα παίζειν ἐθέλουσι τοῖς μῆλοις ἀλλήλους ἅμα γέλωτι βάλλουσιν οἱ Ἔρωτες. νῦν δὲ κατὰ τῶν ἄλλων νεανιεύεται καὶ εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ κατάγει τὸν Δία, καὶ χρυσὸς ἦν, καὶ κύκνος ἵπτατο, καὶ οὐδὲ ταῦρον ἐφείσατο ποιῆσαι τὸν Δία. καὶ διὰ ταύτης ἐπιλέλησται μὲν θαλάσσης ὁ Ποσειδῶν, καὶ τὴν Τυρῶ θαυμάζων ποτίμοις ὕδασι ἐπιμίγνυται. καὶ ὁ Πᾶν ὄραν ἐδόκει τὴν Ἥχῳ, φθεγγομένην μόνον ἀκούων, καὶ τὴν ἐρωμένην ἠγνόει. ὁ δὲ Ἀπόλλων δάφνην ἔχων τὸ φυτὸν, τῆς Δάφνης κηρύττει τὸν ἔρωτα. ἡ δὲ Ἀφροδίτη τοὺς θεοὺς καὶ εἰς ἑαυτὴν ἐπεσπᾶσατο. καὶ Ἥφαιστος μὲν συνώκει τῇ Ἀφροδίτῃ, Ἄρης δὲ τοῦτον ἐζήλου. ἦρα δὲ καὶ Ἑρμῆς, κοινωνὸν τοῦ πάθους ἔχων Ἀπόλλω. ἀλλὰ γὰρ ἔδει καὶ αὐτὴν ποτε τῶν ἑαυτῆς πειραθῆναι βελῶν, καὶ γινῶναι οἷα κατὰ τῶν ἄλλων ἀφίησι τὰ τοξεύματα, καὶ οὐδὲ λανθάνειν ἐγένετο. βοᾷ γὰρ τῇ θεᾷ τὸ ρόδον Ἀδωνίν τε καὶ Ἀφροδίτην. ἔμελε δὲ αὐτῷ καὶ ὄρη καὶ κυνηγέσια. τῇ δὲ Ἀφροδίτῃ πάντα ὑπῆρχεν ὁ Ἀδωνίς· καὶ ἔσθ' ὅτε τὸν κεστὸν ἀφείσα καὶ τοὺς αὐτῆς παῖδας τοὺς Ἔρωτας, παρὰ νάπας ἐπέρα τε καὶ ἐπικλίνας τῇ χειρὶ τὸν ἀνχένα ἐθεάσατο τὸν Ἀδωνίον. ἀλλὰ γὰρ ὀφθέν τι δυσχερὲς ἐπετάραξέ σου τὸν ἔρωτα, καὶ τῷ πόθῳ θρῆνος ἐμίγνυτο. Ἄρης γὰρ ταῦτα μαθὼν ἦρα δὲ καὶ οὗτος τῆς Ἀφροδίτης ἐζηλοτύπει τὸν νέον, καὶ ποτε ταύτην ἀποῦσαν ἐπιτηρήσας κλέπτει τῇ θεᾷ τὴν φύσιν, καὶ σὺς δοκῶν εἰς θήραν ἐφείλκετο τὸ μειράκιον. καὶ ὁ μὲν ὡς εἰκὸς ὁμόσε φέρεται, τὰς κύνας ἀνακαλῶν, καὶ ἐλεῖν ἠπεύγετο τὸ δόξαν θηρίον. ἀλλὰ γὰρ χαλεπὸν ἀνθρώποις, ὧ Ἀδωνί, θεὸν ὅτε πολέμιον ἔχουσι· τοῦτον γὰρ ὕστατον πεποιήσαι δρόμον· καὶ θήραν ἐλπίσας αὐτὸς ἔκεισο θήραμα. φεῦ οἷας ἀγγελίας ἀκούειν ἔδει τὴν Ἀφροδίτην καὶ ἤκουσε. πληγεῖσα δὲ τῷ λόγῳ τοῦ πάθους ὅλη τε ἦν, καὶ οὐδὲν ἐδίδου τῷ λογισμῷ, ἀλλ' εἰς λήθην ἐλθοῦσα τοῦ πρέποντος, ὡς εἶχε τε ἀνέστη καὶ δρόμῳ διὰ πάντων ἐφέρετο. οὐ κρημνοὶ ταύτην ἐκώλυον, οὐ φάραγγες ἔστησαν, οὐ ποταμὸς ἐπεῖχε πλημυρῶν τοῖς ὕδασι. ὡς ὠμοὶ τινες ἦσαν οἱ Ἔρωτες. εἶπετο γὰρ ἡ μήτηρ ἔκφρων ὑπὸ τοῦ πάθους ὡς οἱ παῖδες ἐβούλοντο. οὕτω δὲ φερομένη περιπίπτει ρόδων φυτῷ, καὶ πῶς ἀβροτέρα οὔσα τὸ σῶμα καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ Ἀφροδίτη; καὶ μηδὲν ἔχουσα περικαλύπτων τῷ πόδεοῦδὲ γὰρ τούτου προνοεῖσθαι παρέσχε τὸ πάθος οὕτως οὖν ἔχουσα, ἀκάνθη πληγεῖσα συμμεταβάλλει τῷ ρόδῳ τὴν θεάν, καὶ τοῦ αἵματος τὸ χρῶμα τοῖς ρόδοις φύσις ἐγένετο. ἦν γὰρ ὅτε λευκὸν ὑπῆρχε, καὶ εἰς τόδε μεταβέβληται, καὶ τὴν πληγὴν εὐτυχεῖ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ εἴποις ἂν αὐτὴν εἰκόνα τοῦ χρώματος ὑπάρχειν τῷ ρόδῳ. τούτῳ στεφανοῦνται μὲν αἱ παστάδες πρέπει γὰρ οἶμαι τὰ τῶν Ἑρώτων Ἑρώτων φυτῷ κοσμεῖσθαι, οἷον πρὸς ἀλλήλας αἱ Χάριτες. τοῦτο καὶ Διονύσω μειχθὲν μιμεῖται σωτηρίαν ἀνθρώπων. ἤδη τοῖς ρόδοις καὶ λόγοι πλαττόμενοι χαρίεν τί τε καὶ ἐπαφρόδιτον γίνεται. Ἀλλὰ γὰρ εὐμενῆς ἡμῖν ὁ θεὸς ἐπιφαίνοιτο, καὶ δοίη πάλιν τὸ ἔαρ ἰδεῖν καὶ ρόδον ὑμνήσαι. 4 παστορ Ὡ καινοτέρου φωτός, ὁ πάλαι μὲν ἐπόθουν, ἰδεῖν δὲ οὐκ εἶχον, εὐχεσθαι δὲ μόνον ἐλείπετο· νῦν ἥλιος μὲν εὐμενῆς, ἀἷρ δὲ διέλυσε τὰς ὀφρῦς, καὶ πνεῦμα μέτριον, καὶ χειροῆθης ἡ θάλασσα, γῆ δὲ τοῖς ἀνθεσι ζωγράφων τέχνην μεμίμηται. νῦν ἐγχορεύουσι Μοῦσαι ταῖς ὄρνισι, τοῖς λειμῶσιν αἱ Χάριτες, ὁ Πᾶν τοῖς ποιμνίοις, ταῖς δὲ γνώμαις οἱ Ἔρωτες. πάντα μετέστραπται καὶ γέγονεν εὐμενῆ καὶ σπένδεται τάχα, καὶ πόλεμος οὐδαμοῦ. θαρρεῖτε νῦν αἶγες καὶ θρέμματα, καὶ πόαν χρονίαν ἀσπάζεσθε. πρῶν γὰρ ὁ Ζεὺς πολὺς ἐπεχύθη τῇ γῇ, καὶ ὁ ἥλιος ὁ λαμπρός, οὗτος ἐκέκρυπτο, τοῖς νέφεσι πολεμούμενος. ἀἷρ δὲ καὶ δένδρα συνεδονεῖτο τοῖς πνεύμασι· θάλαττα δὲ μετέωρος ἦρετο, καὶ ναύταις ἠπεῖλει πολέμιον, οἷα τις λέων ἐπιβρυχώμενος. χεῖμαρροι δὲ

ταύτην μιμούμενοι τὰ προστυχόντα κατέσυρον. ἐθάρρει δέ πως οὐχ ὀδοιπόρος ὁδόν, οὐ ναύτης τὸ σκάφος, οὐ κυνηγέτης τὴν θήραν· οὐ νομή τις ἦν, οὐκ ἀγέλαι πρὸς ταύτην ἐφοίτων. εἰσθήκει καὶ τὰ δένδρα καθάπερ ἐν πένθει τὴν κόμην ἀποκειράμενα. ἐγὼ δὲ καὶ ταυτὶ τὰ προβάτια μηδὲν πλημμελοῦντα ὡσπερ ἐν εἰρκτῇ τῷ σπηλαίῳ δεσμῶται γεγονότες καθήμεθα. καὶ τὰ μὲν φυλλίδα ξηρὰν ἐκ θέρους ἀπόθετον ἐσιτίζετο, καὶ ἦν αὐτῶν ἔλεεινὰ τὰ βληχήματα, ἐγὼ δὲ τυρῶ διέζων νεαρῶ οὐδὲν ὑποφαίνοντι. τὸ δὲ ψυχρὸν τῆς ὥρας τῆς εἰρκτῆς ὑπῆρχε βαρύτερον. οὐ γὰρ ἦν ἐτοίμως οὐ πόδας κινεῖν οὐ χεῖρας εἰς δέον ἐκτείνειν, οὐ καλάμοις ἐμπνεῖν οὐκ αὐλοὺς ἐναρμόζεσθαι. καὶ καθεύδειν ἔδει καὶ δι' ἡμέρας, συγκαταδύντα τοῖς θρέμμασι, καὶ τοῖς ἐκείνων ἐρίοις παραμυθούμενον. οὐδὲν δὲ Μούσης ἤκουετο, ἀλλὰ καὶ χελιδῶν ἢ λάλος ἐκάθευδεν, οἶμαι. ἤδη τι καὶ τῆς ἀράχνης ἐμφωλεύει τῇ σύριγγι, πάντα δὲ σιγᾶν ἐδόκει, πλην ὅτε Ζεὺς ἀστράπτων κτύπον ἐπῆγε δεινόν, ὡσπερ ἢ σκευὴ κινῶν ἢ μετασκευάζων τὸν οὐρανόν. πολλάκις τοῦτον ἱκετεύων ὑπέμνησα· "τί τοσοῦτον, ὦ Ζεῦ, λελυπήκαμεν; παῦσαι πάντα συγκρούων, μὴ συντριβῇ πόλις, καὶ δεήσει νέαν δημιουργεῖν. μὴ τί σοι Γιγάντων πάλιν πλήθος αὐθις ἐπανέστη πολέμιον;" τί δεῖ λέγειν; ἦν γὰρ πλέον οὐδὲν, ἕως ἐκὼν ἐπέισθη. τάχα δὲ κέκμηκε πάντα κινῶν καὶ καθεύδει νῦν ἐκ πόνου μακροῦ. ὅθεν νῦν πάντα σπένδεται καὶ λαλεῖ καὶ νεάζειν ἔοικε, τὸ γῆρας ἀποδυσάμενον. σκιρτᾶτε νῦν ἄρνες καὶ τοῖς πηδήμασι πρὸς οὐρανὸν διεγείρεσθε μέσον· ἐμπίπλασθε τῆς πόας· πλην εἴ τις δι' ἔρωτα πρὸς φυτὸν μεταβέβληται, καὶ σώζει τὸ κάλλος, εἰ καὶ τὴν φύσιν μετέβαλε. καλὸς ὁ Νάρκισσος, ἀλλὰ τὸ πάθος εἶχε τοῦ κάλλους ἀνάξιον. καλὸς ὁ Ὑάκινθος, ἀλλὰ γίνεσθε Ζεφύρου φιλανθρωπότεροι, καὶ φεῖδεσθε μεираκίου καλοῦ. εἰ δὲ καὶ πίνειν δεήσει, πρὸς πηγὴν ἄξω καὶ καθηγοῦμαι τῇ σύριγγι. ὑμεῖς δὲ τοῖς μέλεσιν ἔπεσθε· τῷ γὰρ ἀπολειφθέντι λύκος ἔσται ζημία. εἰ δὲ καὶ μεσημβρία λυπήσει ὑπὸ πίτυν ἄξω τὸ ποίμνιον· καὶ ἄνωθεν μὲν ἀηδῶν ἑαρινὸν ἀναφθέγγεται· ὡς δὲ φασὶ τὸν παῖδα ζητεῖ καὶ οἶα μήτηρ ὀδύρεται. ἐγὼ δὲ πρὸς ταύτην ἀμιλλήσομαι τῇ πηκτίδι, τὰ δὲ μοι πρόβατα τάξει κατακείσεται, τῶν μελῶν ἀκροώμενα. τότε μᾶλλον ὁ Πᾶν τὴν Ἥχῳ βοήσει κόρην οὔτε φθειρομένην οὔτε σιγῶσαν, πλησίον δὲ δοκοῦσαν ἀεὶ καὶ λανθάνουσαν, καὶ νόθῳ φωνῇ παραμυθουμένην τὸν ἔραστήν. νῦν κύκνοι καὶ χελιδόνες ὑπὲρ κεφαλῆς ἄδουσι, τὸν αἰθέρα περιπλανώμενοι. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἠδεται, δάφνη στεψάμενος καὶ φυτὸν ἔχων ἦν κόρην ἔχειν ἠβούλετο. νῦν τοῖς λειμῶσιν ἐπιβομβοῦσιν αἰ μέλιτται· ἄξω τὰ πολλὰ τῶν κηρίων, καὶ τούτων ἀμέλγων τὸ μέλι ἐγκαταμίξω τῷ γάλακτι. καὶ τί μοι πρὸς τοῦτο νέκταρ ἐκεῖνο, τὸ μάτην θρυλούμενον πόμα; νῦν ἀγέλαις Ἔρωτες ἐγχορεύουσι, καὶ ταῦρος μὲν ἐρωτικὸν ἐμυκήσατο, κριοὶ δὲ φριμαζάμενοι τῶν ἀρνῶν ἐπιβαίνουσιν. οὐδ' ἐγὼ νῦν μάτην ἐστήξομαι. ἀργεῖν γὰρ μόνον ἐστὶν ἀφόρητον. ἄξω τὴν ἐρωμένην καὶ τὴν ἀγέλην μιμήσομαι. ἀντὶ δὲ στρωμνῆς πόα μαλακὴ τις ὑποκείσεται. ἐπιπάσω δὲ ταύτη τῶν ἴων καὶ κρίνων πολλά, μᾶλλον δὲ ρόδων, ἵνα καὶ τὴν Ἀφροδίτην τιμῶμεν. οὐ γὰρ αὕτη διαφυγεῖν ἠδυνήθη τὸν Ἔρωτα· σοβαρὸν γὰρ τὸ παιδάριον καὶ θρασύ, καὶ κατὰ τοῦ τυχόντος ὀπλίζεται. λυπεῖ καὶ τὴν Ἀφροδίτην, οὐδὲ τὴν τεκοῦσαν αἰδούμενος, ἵνα μὴ μέγα φρονῇ μόνη καὶ τεκοῦσα καὶ διαφυγοῦσα τὸν Ἔρωτα. τί οὖν ἐκεῖνος; αἶρει τὸ τόξον καὶ προσγελαῖ τὴν τεκοῦσαν, καὶ βέλος τι μικρὸν ἐγκατέθηκε. καὶ Ἄδωνις ἐξαίφνης ἐδόκει καλός· καὶ ῥᾶον ἂν τις εἶδεν αἰγὸς συζύγου τράγον αὐτὸν ἀφιστάμενον ἢ τὴν Ἀφροδίτην Ἀδώνιδος. σιωπῶ τὸ πάθος τῇ θεῷ χαριζόμενος, μὴ καὶ λυπήσω λέγων καὶ μοι δεῖξῃ τὴν ἀγέλην ἀνέραστον. πλην αἵματι τῆς Ἀφροδίτης τὸ ρόδον ἡμῖν ἠρυθαίνετο. Τοιαῦτα τῆς ὥρας ἀπολαύων εὖξομαι μετὰ τῆς ἀγέλης καὶ θέρος ἰδεῖν καὶ σιωπᾶν τὸν χειμῶνα καὶ ἔαρ αὐθις ἡμῖν ἀναλάμψαι. 5 μερξάτορ Εἶδον ὅπερ εὐχόμεν, καὶ προήλθεν εἰς ἔργον ἢ γνώμη. οἴχεται πόλεμος ἐκ τῶν νεφῶν ἀπειλούμενος καὶ νεάζει τὸ φῶς, καὶ πάλιν ἥλιος

μεθ' ἡμῶν. διαλέλυται δέ μοι μετὰ τῆς ὥρας ἡ λύπη. καὶ νῦν ἡ θάλασσα φίλη, καὶ τοῦ θυμοῦ μεταβέβληται. πάντα σπένδεται τοῖς ἀνθρώποις, οὐρανός, ἀήρ, ἀστέρες, ἡ θάλασσα. ὁ μὲν γὰρ νικάσι βάλλων ἀεὶ τὸν περὶ τῶν οἰκημάτων ἐπήνεγκε κίνδυνον, οἱ δὲ τὴν θεάν ἀπέκρυπτον, ὁ δὲ συνῆγε τὰς ὄφρυς, ἡ δὲ συνεδονεῖτο τοῖς πνεύμασι. νῦν πάρεστι καθαροῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ἄρκτον ἰδεῖν, τὴν φίλην ἡμῖν καὶ πανταχοῦ τὸν πλοῦν ἀπευθύνουσαν. οὐ γὰρ ἀνέχεται συγκαταδῦναι τοῖς ἄλλοις, ὅπως μὴ ναύτην παρίδη πλανώμενον, ἀλλ' ἔστηκεν ἀεὶ τοῖς ἐν πελάγει τὰς πόλεις κηρύττουσα. πάρεστιν ἰδεῖν καὶ τὸν μέγαν Ὠρίωνα, κὰν τοῖς ἄστροις κυνηγοῦντα τῷ σχήματι. ἂν ἴδω τὴν Ἀνδρομέδαν ἐλεῶ τὰ δεσμά, καὶ τὴν ἐκείνης τύχην ὀδύρομαι. ἀλλ' ὅταν ἴδω τὸν Περσέα, τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὸ κῆτος ἐπαίροντα, "θάρρει" τῇ κόρῃ φημί, καὶ παραμυθοῦμαι ταύτην ἐν ἑαυτῷ, καὶ τῆς τύχης αὐτῇ συνήδομαι. γέγηθα, νῦν μὲν τὰς Πλειάδας ὄρων, αἱ τὸ ἔαρ ἡμῖν πρυτανεύουσι, νῦν δὲ τὴν Ἀργῶ σκάφος ἐν οὐρανῷ, παλαιὰ κηρύττον μυθολογήματα, τὸν Πελίαν, τὸ κῶας, τὴν Μήδειαν, τοὺς ἔρωτας, τὸν Ἰάσωνα. τί τοίνυν ἔτι μέλλω καὶ πρὸς τὸν πλοῦν ἀναδύομαι; ἀπειπον, ἐφ' ἐνὸς χωρίου καθιδρυμένος, καὶ δαπανῶν ἀεὶ καὶ τοῦ κέρδους ἐστερημένος. ἃ γὰρ ἐμπορία δεδώρηται, ταῦτα χειμῶν ὑπάναλωσε, καὶ σύνοικος, οἷ μοι, μηδὲν τοῦ χειμῶνος ἀνεκτοτέρα. ἐπέκειτο γὰρ ἀεὶ πρὸς ζημίαν φέρουσά τι καινότερον. καὶ "δεῖ μοί" φησιν "ἐσθῆτος παραμυθουμένης τὴν ὥραν". παρέσχον, ὡς οὐκ ἂν ἠβουλόμην. ἡ δὲ πάλιν ἦν γυμνή, πάλιν τὴν ζημίαν ἐπέτεινε. καὶ "ἡ δέ" φησιν, "ἡ τοῦ δαῖνος κόσμῳ περιλάμπει χρυσῷ" καὶ "δεῖ με τῶν παραπλησίων τυχεῖν". ἐγὼ δὲ πρὸς ταύτην, "μὴ καὶ τοῦτο, γύναι, παραμυθεῖται τὴν ὥραν;" εἰ δὲ παρεῖδον αἰτοῦσαν, "ἄτιμος ἐγώ" πολλάκις ἐβόα, καὶ "λόγος οὐδεὶς ἐμοὶ παρὰ σοῦ". καὶ ἦν ἀνάγκη καὶ δι' ἡμέρας ζυγομαχεῖν, βοσκημάτων δίκην συγκαθειργμένων, ἕως μοι διαρρυνὲν οἴχεται τὸ βαλάντιον. ἀλλὰ νῦν ἐνδείας, νῦν κακῶν ἠλευθέρωμαι νῦν ἐπιμιξίαί ταῖς πόλεσιν. ἐλευθέριοι. οὐκ ἔτι μοι κωλύσει τὸ σκάφος ἡ θάλασσα. ἡ δὲ καὶ ναύτης τοῦ πελάγους κατατολμᾷ, καὶ ὄδοιπόρος ἄδει, καὶ ποιμένες αὐλοῦσι καὶ χορεύει τὰ ποιμνία. νῦν ὄρνιθες ἄδουσι ποικίλῳ τινὶ φθόγγῳ, πλέκουσαι ξένην μουσικὴν, καὶ τὰ δένδρα νῦν ἐπέιγεται πρὸς γονὴν, καὶ γῆ διαφόροις ἐμπομπεύει τοῖς ἀνθεσιν, ἄστρον δίκην ἐκλάμπουσα, καθάπερ ἀμιλλωμένη πρὸς οὐρανόν. τί οὖν; ἐπιβήσομαι τῆς ὀλκάδος, θαρρήσω τὸν πλοῦν. πολλοὺς ἔχω κοινωνοῦντας ναύτας τοῦ πράγματος, οἱ πρὸς τῷ κέρδει καὶ ποικίλην θεάν καρπούμεθα. ὁ μὲν πρὸς Σικελίαν ἐπέιγεται καὶ τὴν Αἴτην ὄρα καὶ πῦρ ἐσθ' ὅτε χεόμενον, καὶ τὴν Ὀδυσσεῶς ὄψεται Χάρυβδιν. ὁ δὲ πρὸς Ἰταλίαν ἐλθὼν πόλιν ὄρα μεγίστην, ἐν ἣ τῆς οἰκουμένης τὰ τρόπαια. ἕτεροι τὰς νήσους ὡς ἂν ἐν μέσῳ χορῷ περιπλέουσιν, ὁ δὲ τὴν Τροίαν ὄρα καὶ τὴν ταύτης τύχην ὀδύρεται, τὴν Ἑλένην εἰς μνήμην λαβών. ἀλλὰ πάλιν γυναῖκες, πάλιν τῶν οἴκοι κακῶν μνημονεύσομεν; ἕτερος τὴν Ἀττικὴν ἀφικόμενος ὄρα τὸν Πειραιᾶ, τὰς νήσους, τὴν Σαλαμίνα, καὶ παῖδας Ἀθηναίων καὶ παλαιὰ διηγήματα, ὡς ἠπέιλη Ξέρξης, ὡς πάντα κελίγητο, ὡς ὁ γῆν ὑβρίσας καὶ θάλατταν ὑπ' Ἀθηναίων ἐδάκρυεν. ἡμεῖς δὲ τὴν Κύπρον καὶ τὴν ταύτης Ἀφροδίτην οὐ παραπλεύσομεν, ἀποβήσομαι τῆς νεῶς, ὄψομαι νήσον Ἀδώνιδος, καὶ τὴν Ἀφροδίτην παραμυθήσομαι, τὴν εἰκόνα τοῦ πάθους, τὴν μνήμην τοῦ ἔρωτος. καὶ ἄσω τῷ κυνηγέτῃ τὸ κάλλος, τὴν ῥώμην, τὰς χάριτας, τῶν παίδων τὰ τόξα, τὸν ζῆλον τοῦ Ἄρεος, τὴν ἄωρον τελευτήν, τὴν ἀγγελίαν, τὸν δρόμον, τὴν πληγὴν, τὸ αἶμα, τὸ ῥόδον αὐτό, φυτὸν εὐτυχές, Ἀφροδίτης πάθος εἰκονίζον τῇ θεᾷ. εἶτα, τὴν ἐμπορίαν ἀνύσας, πλουτήσω τοῖς χρήμασι, ἀλλ' ἕως ἴδω τὸ γύναιον. 6 αδοῖς Τοῦτό σοι, Τύχη, πρὸς ἐπιβουλήν ὑπελείπετο, μηδὲ ζητῆσαι τὸν Ἄδωνιν, μηδὲ δραμεῖν ἐπ' αὐτόν, μηδὲ παραμυθῆσασθαι τῷ δρόμῳ τὸν πόθον, μὴ κειμένῳ περιτυχεῖν, μὴ περιπλέξασθαι πεπτωκότι, μηδὲ φίλτατον καλέσαι νεκρόν. ἥρκει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μεμυκότας ἰδεῖν, ἥρκει μοι πρὸς θεάν καὶ σιγῶντα τὰ χεῖλη. οὐπω μοι πάντως

ἀπέλιπεν οὐκ ἐρύθημα τὸ πρόσωπον, οὐκ ἄνθος τὴν παρειάν, οὐ τὴν κόμην αἱ Χάριτες, εἰ δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἠρόμην τοῦ πτώματος, τάχα μοι καὶ κείμενος ἐβόα τὸν Ἄρεα. ἀλλ' οἷα καὶ λέγειν προήχθη; ἐγὼ πείσομαι πεπτωκέναι τὸν Ἄδωνιν; ἔτι περίεστι καὶ θηρᾶ, καὶ μὴ παροῦσαν τάχα τὴν Ἀφροδίτην ζητεῖ. ἐγὼ δὲ μέλλω, καὶ κάθημαι μάτην δεθεῖσα τῷ πάθει τὸν πόδα. ἀλλὰ γὰρ πάλιν τὸν Ἄρη λογίζομαι, πάλιν τέθηκεν Ἄδωνις. δεινὸς γὰρ ὁ θεός· βλοσυρὸν ὄρα, πρὸς αἶμα κέχηνε, ποθουμένην ὄψιν ἐλεεῖν οὐκ εἰδώς. ὦ δεινῆς ἀπορίας. ὦ δυστυχημάτων ὑπερβολῆς. τίνας κατηγορήσω; τίνας δὲ μέμφομαι; τὴν Τύχην; τοὺς ἐμοὺς παῖδας; ἐκ τούτων Ἄδωνιν ἔγνωκα, ἐξ ἐκείνης Ἄρης ὠπλίζετο. νῦν τῶν ἑαυτῆς πειρῶμαι βελῶν, νῦν τὴν ἐμὴν φλόγα μεταμανθάνω, νῦν τῆς ἐμῆς ὠδίνος αἰσθάνομαι. Ἀφροδίτη ταῦτα, ἦν ἔτεκε Ζεὺς, ἦν οὐρανὸς ἤνεγκεν, ἦν ἐκόμισε φύσις, ἐξ ἧς πῦρ καὶ βέλη καὶ πάντα πόθῳ συνήπτετο. μήτηρ ἐγενόμην Ἐρώτων, τόξα παρέσχον, ἐπτέρωτο τὰ παιδάρια, καὶ τούτοις ἄβατον ὑπῆρχεν οὐδέν. ἐπήλθον γῆν, ἐνέδυσαν κῦμα, τὸν ἀέρα διέπτησαν, ἐνεχόρευον ἄστροις καὶ κατὰ θεῶν ποτ' ἐτάττοντο. οὐδὲν τὴν ἐμὴν δυναστείαν διέφυγε. πάντα πρὸς τὴν ἐμὴν ὑπέκυπτε δεξιάν. εἴ τις τὴν Ἀφροδίτην ἐλύπει προσέβλεπον τοὺς παῖδας, ἐπένευον· ἐκίνουν οὗτοι τὰ βέλη, καὶ τὸ παθεῖν ὑπελείπετο. οἶδεν ὁ Ζεὺς, τῶν ὄλων ἄρχων καὶ μόνῳ πειθόμενος ἔρωτι. οἶδεν ὁ Ποσειδῶν, ἐν μέσῃ τῇ θαλάσῃ φλεγόμενος. οὐ παρεῖδον τὸν Πᾶνα, τὴν Ἥραν οὐ τεθαυμάκασι. μετῆλθον τὸν Ζέφυρον, Βορέας πεπεύραται, καὶ τῶν ἀνέμων τὸ βέλος ὠφθη ταχύτερον. Ἀπόλλων ἔγνω τόξον θεοῦ, ἡμετέρῳ τόξῳ βαλλόμενος. τί δεῖ λέγειν ἄνθρωπον ἐραστὴν καὶ λέοντος οἶστρον καὶ ταῦρον τῷ πόθῳ μυκώμενον, θραττομένους διὰ τῶν παίδων; καὶ τρόπαια πανταχοῦ, καὶ πάντα τῆς Ἀφροδίτης πεπλήρωτο. ὡς δὲ πάντα ἦν ὑπὸ τοῦ δράκοντος οἱ καλοὶ παῖδες ὠπλίζοντο. καὶ τὸν πόλεμον οἴκοθεν εἶχον καὶ τοῖς ἐμοῖς ὄμμασιν ἔγνω· ἐκεῖθεν ἰδοῦσα τεθαύμακα ἔπασχον, ἠπόρουν, ἐγέλων, ἐδάκρυσαν γενέσθαι. τὸν κεστὸν ὑπεσκόπουν, μή τις ὑποκλέψας λανθάνῃ· καὶ κλέπτας εὐρίσκω τοὺς Ἐρωτας. ὑπέκυψα τῇ γονῇ· λοιπὸν ἐπήνουν τὸν Ἄδωνιν, ὡς καλός, καὶ τὴν κόμην ἐδόκουν κεκρᾶσθαι, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐνοικῆσαι τὰς Χάριτας, ἐκ τῶν χειλέων τοξεῦσαι τοὺς Ἐρωτας. αἱ δὲ παρειαί, οἴμοι, συνεθήρων. ἐπόθουν· ἐμίσουν ἐντεῦθεν τὸν Ὀλυμπον. ἐκείνου καὶ θεῶν ἦττητο ὄψις παρ' ἐμοί, καὶ πάντα τοῦ μεираκίου γέγονε δεύτερα. ἐθήρα, καὶ τὴν ῥώμην ἐθαύμαζον. λεόντων ἐδόκει θρασύτερος, ὑπὲρ τὰς ἐλάφους πηδῶν. Ὀλυμπον τὴν ὕλην, οὐρανὸν ἠγούμην τὰς νάπας. ὅτε τοῦτον εἶχον, τοῦ συνήθους λαμπρότερον ἐδόκουν βλέπειν τὸν ἥλιον. μίαν ἠγάπων θεάν τὸν Ἄδωνιν, μίαν ἀκοὴν ἐπόθουν τὸν ἄνθρωπον. οὐδεὶς μοι λαλῶν ἠρεσκεν, ὅτι μὴ λέγων τὸν Ἄδωνιν. ἐλύπει ταῦτα τὸν Ἄρη καὶ τὸν φθόνον ὑπέτρεφε, καὶ πρὸς ἔργον ἦλθεν ἡ γνώμη. ἐγὼ σοι τοῦ πάθους αἰτία, δι' ἐμὲ καὶ Ἄρης πολέμιος. τούτων ἀκούσασα διεπτόμην, καὶ γέγονα τῇ φήμῃ μετέωρος, καὶ κόσμου μοι λόγος ὑπῆρχεν οὐδεὶς. δρόμος ἐπήλθέ μοι, καὶ πόδες γυμνοί, καὶ τὰ ἐν ποσὶ παρορώμενα. ἐντεῦθεν μοι τὸ πάθος δεινότερον ἦν, καὶ βέβλημαι τὴν μὲν καρδίαν τῷ πόθῳ, τῇ δ' ἀκάνθη τὸν πόδα. τοῦτο σύμβολον ἔστω τῆς τύχης, καὶ τοῖς μετὰ ταῦτα τὴν εἰκόνα δεῖξαι τοῦ πάθους τοῦμὸν αἶμα φύσις γενέσθω τῷ ῥόδῳ. καὶ τις τὸ ἄνθος ἰδὼν οὐ παραδώσει τῇ λήθῃ τὸν Ἄδωνιν, ἀλλὰ τὴν αἰτίαν ζητῶν ἀκούσει τὸ πάθος, τὸν πόθον, τὴν φήμην, τὸν δρόμον, τὴν πληγὴν, τὸ αἶμα, τὴν τοῦ ῥόδου μεταβολὴν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν Ἄδωνιν. 7 πηοενιχ Συνήδομαι μὲν τοῖς Ἑλλησιν, ἀλλὰ δακρύω τὸν Θετταλόν. τοῖς μὲν εὐροῦσι σωτήρα, τὸν δὲ πεσόντα πρὸς ἀδοξίαν Ἑλλήνων καὶ γέλωτα Τρωικόν. οὐδὲ Τρῶες γὰρ οἶμαι τῶν ἡμετέρων ἀνήκοοι παθημάτων. καλῶς εὗρεν Ἀγαμέμνων ὄθεν τύχοι συμμαχῶν, καὶ λήψεται δίκην, ἀπειθοῦντα στρατιώτην αἰσχύνας. εἴθε τοῦτο συνέβη πρὸ τῆς ἡμῶν πρεσβείας τὸ θήραμα. νῦν δὲ τὰ καθ' ἡμᾶς ἀτυχία καὶ λόγοι. ὁ σοφὸς οὐκ ἔπεισεν Ὀδυσσεύς. Αἶψα ὑπερώφθη μετὰ τοῦ γένους καὶ τοῦ Διός.

ὁ δὲ πρεσβύτης ἐγώ, οὐ γὰρ ἔχω λέγειν διδάσκαλος ἐπὶ τούτοις εἰπεῖν οὐδὲν ἔσχον πιθανόν, οὐ πολιάν, οὐ λόγους, οὐ δάκρυα. παρεμυθεῖτο δέ με τοῦ παιδὸς τὸ φιλότιμον, καὶ τὸ δοκεῖν εὐκλείας μᾶλλον ἢ κόρης ἐρᾶν. νῦν δὲ μετέστραπται πάντα, καὶ ταύτην βλέπων ὑπέκυψε. τί δὲ μὴ μεθ' ἡμῶν αὐτὴν λαβόντες ἐδείξαμεν Ἀχιλλεῖ; ἀκοῆς γὰρ κρείττων εἰς πόθον ἢ θεά. τοιγαροῦν οὐκ ἀντέσχεν ἰδῶν. περιβαλὼν δὲ τῷ χεῖρε καὶ δακρύσας ὑφ' ἡδονῆς ὁ γεννάδας "διὰ σέ" φησὶν "ὠργίσθην, διὰ σέ διαλλάττομαι". ταυτί σοι Χείρων παρέδωκε; ταῦτα μετ' ἐκεῖνον ἐγώ; ὁ μὲν ἤσκει τῷ πόδε πρὸς δρόμον, ἐγύμναζεν εἰς ὄπλα καὶ βέλη καὶ πολέμου παρασκευήν. κρατεῖν ἐδίδαξε θηρίων. ὡς ὠφελεν ἔρωτος. ἐγὼ δὲ πρὸς λόγον δραμῶν ἀνήγον τὴν γνώμην, ἐπαίδευον· ἀπέδειξα στρατιώτην τὸν παῖδα καὶ ῥήτορα. "μουσικὴν", εἶπον, "ἔγνωσ, ἵνα μετρήσ τὸν θυμὸν, ἵνα ... ρυθμίζῃ οἶσθα πρὸς ἡδονάς, τὴν ψυχὴν, ἄτακτα πηδῶσας, ἐπιφέρων ἐκ λόγου ζυγόν. ἔχε πρὸς ὕβριν μετρίως, καὶ παροινούντα φέρειν ἐπίστασο." τούτων ἀκούων ὑπερέχαιρεν ὁ Πηλεΰς, καὶ χρηστὰς εἶχεν ἐπ' ἐμοὶ καὶ τῷ παιδί τὰς ἐλπίδας. καὶ με συνεκπέμπει πρὸς Τροίαν, καὶ μετὰ γῆρας ὠφθην στρατιώτης, ἵνα καὶ σύμβουλος, καὶ τοῖς τοῦ παιδὸς ἐπεγραφόμεν καλοῖς καθεῖλε Τηλέφον, ἀλλ' ἐν ἐπαίνοις ἐγώ· ἐπίπτεν ὁ Κύκνος καὶ τῆς εὐκλείας ἀπέλαυον. πόλεις ἠριθμοῦντο πεσοῦσαι, καὶ πάντα ἦν ὁ Φοῖνιξ ἐν ἐπαίνῳ καὶ φήμῃ. νόσος εἶχε τὴν Ἑλλάδα καὶ πέπαυται δι' ἡμῶν. μέχρι τούτων εὐτυχῆς ἐγὼ καὶ τοῖς ἀρίστοις ἐπεγραφόμεν. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα δακρῶν λέγων. ἔρις ἦν καὶ θαύματα καὶ νοσοῦντα τῆς Ἑλλάδος τὰ πρῶτα. ἔλεγον, ἠπειλοῦν, ἐλοιδοροῦντο. ἡδίκηει μὲν Ἀγαμέμνων ὅτι ἀφαιρήσεται ὥπερ ἔδει γέρας λαβεῖν ἐπ' ἀριστεία δοθέν. ἐπ' αὐτῷ δὲ πάσχει τὴν ψυχὴν Ἀχιλλεύς, καὶ πέρας οὐκ ἦν. ἔρωτος γὰρ ἀδικηθεὶς οὐκ οἶδε σπονδὰς οὐδὲ δίδωσι τῇ γνώμῃ λήθην ὁ πόθος. Ἀχιλλεύς μὲν ἐπὶ τούτοις ἦδεν εὖ πίπτουσιν, ὁ δὲ Πρίαμος τῶν Ἑλλήνων τὰ πτώματα, ὁ μὲν ἀποστάς τῶν Ἑλλήνων ὁ δὲ τρυφῶν τῷ καιρῷ. ἐμοὶ εἰς τὸν παῖδα παροινίαν, τὴν ἄμετρον ὄργην Ἀχιλλέως, συμφορὰς ἐπὶ τούτοις Ἑλλήνων πιπτόντων ἄλλων ἐπ' ἄλλοις, καίπερ ἀπειλοῦντος ὅπερ οἶδε ποιεῖν. πλὴν ἀλλ' ἐδόκει· καὶ πρέσβεις ἡμεῖς, καὶ πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἐν ἡμῖν ὑπῆρχεν ἐλπίς. καὶ πολλὰς μηχανὰς εὐρόντες σείσαι ψυχὴν ὄργῃ καὶ πόθῳ κρατουμένην οὐκ ἔσχομεν, ἀλλ' ἦν ἄρα μία μηχανὴ ποθοῦντι τῆς ἐρωμένης ἢ θεά. ταύτην οὐκ ἐπῆλθε μαθεῖν οὐκ ἐμοὶ τῷ πρεσβύτῃ, οὐκ Ὀδυσσεῖ τῷ σοφῷ, οὐκ Αἴαντι τῷ γεννάδα. τὸ μὲν πάντων ἀποτυχεῖν, σοφώτερον ἐποίει πρὸς τὸ τυχεῖν Ἀγαμέμνονα. στείλας γὰρ εἰς σχῆμα πένθους τὴν κόρην, ὅπερ ἠθελεν ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἦνεγκεν ὁ τοῦ Πηλέως τὸ θέαμα, τὸν δὲ θυμὸν αὐτοῦ διέλυνεν ἡδονή. καὶ διδασκάλου κρείττων γυνή, καὶ κόρη σοφοῦ, καὶ συγγενείας αἰχμάλωτος, καὶ τὴν ἐκ λόγου καὶ τέχνης ἐρωτικὴ παρῆλθε πειθῷ. λοιπὸν ὁ Θέτιδος νικάτω τοὺς Τρῶας. οὐ γὰρ καλύψει τὴν αἰσχύνην ἢ νίκη. τίς ἡμῖν ἔσται ταῦτα μαθὼν ὁ Πηλεΰς; εὐκλειεῖς, ὦ Χείρων, γεγόναμεν. εἶθε κάγῳ μὴ παρῆν. οὐ γὰρ ὁμοίον αἰσχύνεσθαι παρόντα καὶ πόρρω τούτων ἀκούειν. σὺ δὲ νῦν, Ἀχιλλεῦ, τῆς αἰχμαλώτου μετὰ τῆς ἐντεῦθεν ἀδοξίας ἀπόλαυε.